

Polis-ul - organizarea internă: Atena și Sparta. Procesul de colonizare

SCHIȚA LECȚIEI

1. Întemeierea și organizarea internă a unui polis
2. Atena și Sparta
3. Întemeierea coloniilor grecești. Procesul de colonizare

Întemeierea și organizarea internă a unui polis

- secolele IX-VIII î.Hr.: grecii întemeiază orașe-stat (polis = oraș-stat)
- componența unui polis: cetatea propriu-zisă și teritoriul agricol din jur
  - cetatea era construită în apropierea unui loc înalt, care era dedicat zeilor (acropolă)
  - centrul vieții era agora (piața publică - locul unde se țineau adunările publice)
  - polis-ul era independent, avea propria monedă și propriul zeu care patrona orașul
- organizarea socială:
  - aristocrați (oamenii bogați)
  - demos (oamenii de rând - agricultori, meșteșugari, negustori etc.)
  - străini (oameni liberi care nu se bucurau de drepturi)
  - sclavii (oameni lipsiți de libertate personală)
  - aristocrații și demos-ul aveau cetățenie, cu excepția femeilor
  - cetățenii se bucurau de drepturi depline

Atena și Sparta

Atena

- a fost întemeiată de ionieni în regiunea Attica
- protectoarea cetății este Atena (zeița înțelepciunii)
- a atins apogeul în vremea lui Pericle (secolul V î.Hr. - secolul de aur)
- formă de conducere: democrație (toți cetățenii aveau drepturi politice egale)
- conducători: Dracon, Solon, Clistene, Pericle
- funcțiile de conducere erau acordate anual, prin tragere la sorți
- instituții politice: Adunarea Poporului (Ecclesia), Tribunalul Suprem (Areopag)
- organizarea socială
  - eupatrizi (oameni bogați)
  - demos (oameni liberi, dar care aveau drepturi cetățenești)
  - meteci (oameni liberi, fără cetățenie)
  - sclavi
- educație
  - copiii atenieni începeau școala la vârsta de 7 ani
  - ei învățau să scrie, să citească, studiau aritmetica și muzica
  - tinerii atenieni începeau pregătirea militară la vârsta de 18 ani
  - educația ateniană pune accent pe cunoaștere

Sparta

- a fost întemeiată de doriene în regiunea Laconia (sudul Peninsulei Peloponez)
- a fost organizată după constituția lui Lycurg
- formă de conducere: oligarhie (era condusă de 2 regi)
- conducători: Leonidas, Pausanias
- Sparta era condusă de doi regi, care erau comandanți ai armatei
- instituții politice: Adunarea Poporului (Apella), Sfatul bătrânilor (Gerusia)
- organizarea socială
  - spartani (se bucurau de drepturi depline)
  - perieci (oameni liberi, dar fără drepturi)
  - hiloți (oameni care proveneau din populația cucerită și erau lipsiți de

libertate și de drepturi)

- educație
  - copiii spartani își începeau educația la vârsta de 7 ani
  - ei învățau să lupte, să scrie și să citească
  - educația spartană consta în antrenamente militare
  - principalul obiectiv al educației spartane era de a crea un luptător disciplinat și loial statului spartan

Întemeierea coloniilor grecești. Procesul de colonizare

- coloniile sunt orașe-stat întemeiate de grecii plecați din Elada (Grecia)
- coloniile au contribuit la răspândirea civilizației grecești în Europa
- orașele din care proveneau întemeietorii coloniilor se numesc metropole
- coloniile erau independente de metropolă

polis

CĂRȚI RECOMANDATE

- Edmund Wright, Jonathan Law, *Dicționar de istorie*, Traducere de Gabriel Tudor, Editura All, București, 2013
- Georges Duby, *Atlas istoric Duby*, Traducere de Lia Decei, Editura Corint, București, 2015
- Georges Genes, *Dicționar istoric*, Editura Carminis, Pitești, 2009